

u haar vertoonen en omdat ze zedig en nu juist geen schoone vlinder is, waar ik in het eerste stukje over sprak, zal ik er anderen bijdoen, ook allen uit het ei gekweekt, die veel schooner zijn, doch verwacht ze niet voor het najaar; ze moeten nog inpoppen, uitkomen, gedood, gespreid, gedroogd en gefotografeerd worden.

Ik hoop, dat het uw rupsjes ook goed gaat; gij zult met

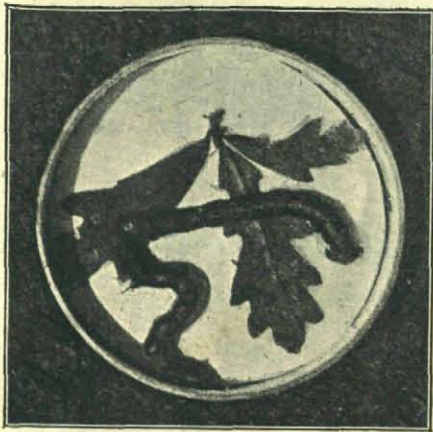

Fig. 3.

mij wel eens last gehad hebben, dat ze tijdens het vervellen bezweken, dat is geducht jammer, vooral als ze bijna klaar zijn en groot en dik, het ontbreekt hun in dat geval aan vocht. Het voedsel is wat droog geweest, of ze stonden op een te droge plaats.

Al mijn rupsen zitten nu in stopflesschen, waar het voedsel veel frisscher in blijft. Zoodra ik zie, dat de vervelling traag gaat en ik rupsen eenigen tijd met een gedeelte

van de oude huid zie voortkruipen, dan is mij dit een bewijs van behoefte aan vocht. Ik heb goede resultaten gekregen, door er een vochtige spons bij te leggen. Ja zelfs door er de ongelukkige rups op te zetten. De oude

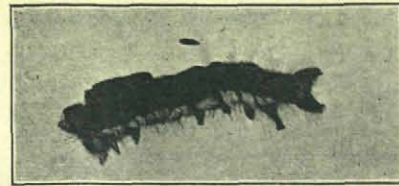

Fig. 4.

huid konden ze toen in zijn geheel kwijtraken. Fig. 4 toont u een afgestroopt huidje van een groote rups. Gij kunt er alles aan herkennen. De 4 paar achterpooten of zuigertjes, de drie paar voorpootjes, fijne haak of grijppootjes;

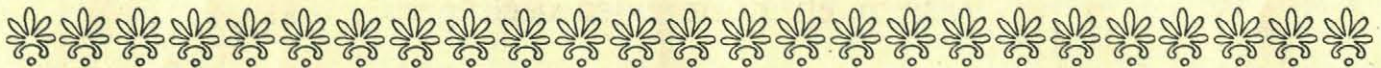

Fig. 5.

ook de haren ziet ge, want bij de nieuwe vervelling krijgt de rups ook nieuwe haren, alleen ontbreekt de kop, die ze op het laatst afbijt en wegschudt.

In Fig. 5 is ze bezig. en juist half uit het vel gekropen. *Amsterdam.*

J. C. T. N.

Uit vroeger tijd.

Een beroemd voorganger. Voor twee eeuwen deed onze landgenoot Swammerdam zijne meesterlijke waarnemingen in „de levende natuur”. IJveriger en nauwgezetter onderzoeker heeft er wel nimmer geleefd. In de levensbeschrijving, die Boerhaave van hem geeft, lezen wij o. a. aangaande zijn werk over de Bijen:

... Boven-menschelyk was syn arbeyd in het naspeuren. By dag was syn sorg van aan te merken (waar te nemen) sonder eenig ophouden. 's Nagts wederom was hy besig met beschryven, en afbeelden, dat, het geen hy by dag had opgemerkt. In de somertyd, 's ogtends ten ses ure, begon het schynsel der son licht genoeg te geven, dat hy met syn ogen kost bemerken de fynigheid der voorwerpen. Dus bleev hy besig in dit werk tot twaalve, in de volle dag, blood hoofds, om geen licht te beletten, in de open sonneschyn, so dat syn hoofd door de hette van 't veelvuldig sweet als wegvloeyde, en syn oogen, in so sterk licht gebruyk, nog geholpen door vergrootglazen, stomp wierden, en daarom, by de namiddag son, niet scherp sien kosten de voorwerpjes, hoewel het licht nu so helder was als voor de middag: en dat wel niet so seer, door dien

het licht swakker was; als wel, om dat syn vermoeyde ogen, door het eygen licht, niet so sterk wierden aangedaan. Hy heeft... veele maanden en in deselve geheele dagen syne ondersoekingen so lang doorgezet, als het licht des daags hem bystond; hy waakte gantsche nagten, optekennende, en afschetsende; en dit dus doende voltrok hy syn boek over de Byen”. Op dit werk „had hy gewrogt, dat hy alle syne krachten quyt was en nooit een schyn van deselve wederom kreeg”.

„Ter navolging” willen wij hier niet onvoorwaardelijk bijvoegen. Toch is de sterkste indruk, dien men bij de lezing krijgt, die van eerbied en bewondering.

Eene vergissing. In het begin der vorige eeuw werd er in de steengroeven te Oehningen in Baden eene hoogst merkwaardige vondst gedaan: ongeveer de helft van een menschelijke geraamte. Ten minste, dat het fossiel van menschelijke afkomst moest zijn, werd algemeen ondersteld. Men zag er een vertegenwoordiger in dier eerste menschenwereld, die eenmaal in den zondvloed zulk een jammerlijk maar welverdiend einde had gevonden, een

stom, maar niettemin welsprekend getuige van bestraffing van het kwaad, geschikt, om door eigen droevig voorbeeld tot leering te zijn van latere geslachten. De hoogleeraar Scheuchzer sprak de treurige overblijfselen aldus aan:

„Betrübtes Bein-Gerüst von einem alten Sünder,
Erweiche Stein und Herz der neuen Bosheits-Kinder!“

Onze landgenoot Camper beweerde 60 jaar later, dat het voorwerp eene versteende hagedis moest zijn, en Cuvier was in 1811 in de gelegenheid volledig te bewijzen, dat het een groote salamander was.

Zoo werd „de oude zondaar“ weer schoongewassen.

De engerlingen in ernstige ongelegenheid. Deze beruchte dieren, de larven van de niet minder beruchte meikevers, leven drie of vier jaar in den grond en doen, door het vreten van plantenwortels, groote schade. Soms laten zij van jonge boompjes alleen den hoofdwortel in wezen, zoodat deze sterven en zonder moeite uit den grond getrokken kunnen worden. Welke verwoestingen zij dan wel onder de kruidachtige planten kunnen aanrichten, laat zich hieruit gemakkelijk afleiden.

Het geestelijk gerecht te Lausanne in Zwitserland heeft zich, naar wij in eene oude kroniek lezen, in 1479 deze zaak aangetrokken. Het dagvaardde de plantenschenners, die echter, naar wij mogen vermoeden, niet zijn opgekomen. Hierdoor werd echter het geding niet onmogelijk gemaakt, want hun werd ambtshalve een verdediger toegevoegd. Ondanks deze humane behandeling en het wel-

sprekend pleidooi van den advocaat, werden zij toch na rijp overleg op plechtige wijze in den ban gedaan.

Pasteur vóór 150 jaar. „Middel voor een Dolle Hond's beel“ (A^o. 1742): „Men neemt voor een Volwassenen vyf Meykevers en drie voor een jong Persoon: men doetze in Honig sterven, en neemt 'er dan den Kop af, dien als nutteloos verwerpende. Dan stampt menze en geeftze den Patient, des morgens, op een nugtere Maag in, met een Lepel vol van den Honig, waarin zy gesmoord waren. De eerste Gifte neemt men zo dra als 't mooglyk is, na de Beet, en gaat 'er zeven Dagen lang mede voort, als wanneer de Patient gerekend wordt genezen te zyn. Men kan de Meykevers, tot dit oogmerk, in hun saizoen vergaderen en dezelve, totdat men ze noodig heeft, bewaaren, in Honig of Olyf-Olie.“

Prosit!

Een misdadig varken. In 1457 stond te Savigny eene zeug met hare zes biggen terecht wegens „moord en doodslag“ op een vijfjarig kind. Zij werd ter dood veroordeeld, daar, naar de verklaring van alle getuigen, het feit te haren opzichte vaststond. Van de biggen, hoewel deze met bloed bevlekt waren, werd de medeplichtigheid onbewezen geacht, zoodat zij op vrije voeten werden gesteld, in casu, aan hun eigenaar teruggegeven. Deze moest echter borg stellen, dat hij hen zou uitleveren, zoodra hunne schuld nog mocht blijken.

Vragen en korte Mededeelingen.

Ruilaanbiedingen van boeken, instrumenten en naturaliën worden gratis geplaatst, maar met de zorg voor verzending der aangeboden of gevraagde voorwerpen kan de redactie zich niet belasten. Met het oog hierop worden de aanbiedingen of vragen steeds geplaatst met het volledig adres van de inzender of inzendster.

Handelaars hebben gelegenheid tot het plaatsen van advertenties op het omslag. Daarvoor hebben zij zich te wenden tot de uitgever. Deze verschaft aan abonnés, niet handelaars, die boeken etc. te koop aanbieden, gelegenheid tot adverteeren tot verminderde prijs.

Ingezonden stukken, die voorloopig niet geplaatst kunnen worden, worden zorgvuldig teruggezonden, mits zij voorzien zijn van een voldoende bedrag aan frankeerzegels.

Aan Inzenders en Correspondenten wordt beleefd verzocht hun papier slechts aan één zijde te beschrijven.

Een abonné te Alkmaar stelt voor ons tijdschrift zonder omslag uit te geven en daarvoor dan de inhoud te vermeerderen en van tijd tot tijd gekleurde illustraties er bij te voegen. Nu gelooven wij dat vele abonnés dat omslag, dat ook zoo heel kostbaar niet is, niet gaarne zouden missen. De inhoud van het tijdschrift is reeds uitgebreid; het plan was oorspronkelijk iedere maand 16 blz. te geven en de vier laatste afleveringen tellen ieder 20 blz. Wij hopen van harte dat het hierbij niet zal behoeven te blijven; ook denken wij er over nu en dan groote gekleurde platen te geven, die dan met elkander een soort van atlas voor Nederlandsche Fauna en Flora zullen vormen.

E. v. W. te Rotterdam. Wordt uw vink misschien te overvloedig van voedsel voorzien? Plaats hem ook eens

een poosje in 't donker. Luis bij kanarievogels verdrijven wij nog altijd het best door het aloude traditioneele middelje van holle vlierstokjes, die telkens verbrand worden en dan vervangen door nieuwe. En dan moet het vogeltje baden en nog eens baden en in een zonnig plekje staan. Dat het diertje het heele jaar door ruit, is een ziekelijk verschijnsel, waartegen wij niets beters weten dan goed voer en beweging.

Misschien is er onder onze lezers wel iemand, die zoo vriendelijk wil zijn, een beter middel aan de hand te doen.

P. G. v. T. te Scheveningen. De vogels uit uwe voliëre, die aan rug en kop geheel kaalgepikt worden, moest u eens in afzonderlijke kooien apart plaatsen en daar goed voederen en ruim voorzien van badwater. Uit uw schrijven maken wij op, dat ze door andere vogels kaal gehouden worden. Door welke? Misschien hebben ze last van luis of mijt, en denken hun vrienden hun een dienst te bewijzen met die, inclusief de veertjes, weg te vangen.

M. F. M. te A. Over het vangen, dooden en opspannen van vlinders vindt u het een en ander in „Van Vlinders, Bloemen en Vogels“ (W. Versluys Amsterdam, pr. f1.50). Ook verschijnt er, in dit jaar waarschijnlijk nog, een uitvoerig artikel over in ons tijdschrift.

Naar ik hoop zullen enkele opmerkingen aangaande sommige vragen in de laatste aflevering u niet onwelkom zijn. Vooreerst de 1ste vraag van P. de V. te Z.

Chlorose of bleekzucht van planten kan werkelijk veroorzaakt worden door gebrek aan ijzer en is zeker als een ziekte te beschouwen; *etioloering* of vergeling van bladeren,